

MAGYAR KURIR

Bétsből, Kedden, September' 8-dikán 1848.

Frantzia Ország.

Párisból Aug. 16-dikán: — „Egy időtskétől fogva az a hír terjedett-el itt, hogy a Király az Aug. 25-dikén előfordulandó Lajos innepét egy oly Akta által is meg fogja ditsőíteni, a' melly sok familiáknak örömet okoz. Sok személyek, a' kik politikai büntételért fogva ülnek vagy fogságra ítéltek, ezen napon hotsánatot fognak nyerni, 's egy része a' számkivettetteknek is vissza fog hivattatni. Némelyek még azt is erőssítették, hogy minden politikai bünösökre nézve közönséges elfelejtkezés fogna hirdettetni: de ezt a' közönséges amnestiát sokak nem hiszik. Egyéb eránt minden tudja azt, hogy a' Király a' maga egyszer felvett systemáját, mellyt az ő választott mondása: *Union et Oubli*, szépen kifejez, az az ellen törekedő részre hajlásnak minden iparkodásai mellett is, követni meg nem szűnik, 's hogy azt tökéletes végre is hajtani magában állandóul feltette, minden napi munkáji bizonyítják. —

„Az itt említett számkivettett Frantziáknak visszahivattatásokra nézve már megújított próbák tétettek az Országlöszéknél, 's azt mondják, hogy azok, kik érettek közbenjáróskodnak, oly kedvező választ kaptak, hogy nem soká jó fordulást várhatnak ezen szerentsétlen bujdóklóknak sorsokon; a' melly talám még a' Követek kamarájának összeületezése előtt megeshetik. Azt kérdik némelyek, hogy valyon ez a' Kir. hotsánatot ki fog-e

azon Ultrákra is terjesztetni, kik a' külső Hatalmasságokhoz a' tudvalévő Titkos Memoriálist intézték? Erre a' kérdésre még most bajos felcni. Eddig csak annyi bizonyost lehet ezen tárgy felől tudni, hogy egy időtől fogva ez is különös vizsgálódás alá vétetett, de a' vizsgálódás' resultatuma még nem tétett közönségessé. A' mi pedig az úgynevezett Öszszceskűvés' Agenseinek dolgát illeti, ezekről azt az új környülállást lehet felhozni, hogy ezek a' Generális *Chapdelaine* felesége' sok 's nagy iparkodásainak köszönhetik azt, hogy a' titkos fogság alól hamarabb feloldoztattak, hogy sem reménlhették volna. Ezen *Ászszonyosság* igen derék férjfiason viselte magát azólta, hogy a' férje elfogatott. Nem csak hogy némely írók ellen, kik az ő férje' betsületétsértegető irásokat adtak-ki, pert indított, hanem maga is adott-ki egy Memoriálist férje' mentségire, melyben azt kívánnya a' Pertelintező Biztostól, *Meslier* urtól, hogy oldozza-fel az ő férjét a' titkos fogság alól (*Lettre de Madame la Vicomtesse de Chapdelaine adressée à M. Meslier, Juge instructeur, pour lui demander de faire cesser la détention au secret de son mari*). Az írásról nem tesz fel, hogy az *aszszony* készithette volna: de elég, hogy az *aszszony* neve alatt jött-ki. Bátor penna írta. Nagyon kikelt a' vizsgálódó Birák ellen, azért, hogy, mint ő erőssíti, illetlenül, 's a' Constitúzióval nem meggyező módon bántak a' férjével 's fo-

goltársaival. Egyebek közt a' sem egy-
gyezik-meg, így szoll a' Constituzióná-
lis Országlás alatt a' Criminalis törvény-
kezésnek módjával, hogy a' vádoltatott
személyek titkos fogságban tartattassan-
nak. —

„Kiadattak továbbá a' Vice - Grófné
Memorialisában azon rendelkezések, mel-
lyeknél fogva a' vádoltatott személyek el-
fogattattak. Ilyen rendelés először a' K.
Prokurátortól a' Peri-elintező Biztoshoz
szóló úgy nevezett *Requisitorium*; má-
sodsor a' Peri-elintező Biztos vagy Bíró
által kiadott parantsolat az eránt, hogy
a' vádoltatott személyek fogattassanak-
el. —

„A' fontosabb indító okok között,
mellyek az ő elfogattatásokra nézve ezen
rendelésekben fethozattának, különösen
ezek is elő fordulnak: — „Mintbogy ezen
személyek, így szoll a' Peri-elintező Bíró,
azzal vádoltatnak, hogy a' Király' sze-
mélye, az ő Ministerei, 's a' Státus'
bátorsága ellen összeesküdt emberek-
nek ágenseik légyenek, 's a' többi.“ —
A' Királyi Prokurátor' *Requisitorium*ában
pedig egyebek közt e' mondattatik: —
„Ezen összeesküdt személyeknek a' volt
plánumjok, hogy a' hét Ministereket (mi-
kor egyszer a' Királytól St. Cloudból,
hol a' Király akkor tartózkodott, 's a'
hova a' Ministerck tanácskozás végett ki-
járni szoktak volt), mikor Párisba visz-
zatérnének az úton meglepven, elfog-
ják, őket *Valenciennes* várába vigyék,
's ott egy hamis parantsolatot előmutat-
ván, őket oda bezárják; 's magok azután a'
Királyhoz *St. Cloud*ba visszatérven, ő
Felségét kényszeríték által arra vegyék,
hogy a' fogságrátétetett Ministerek hel-
lyett másokat nevezzen-ki. —

„Az is törvénytelennek találja, 's
nagyon panaszolódik irásában érte a'
Vice-Grófné, hogy az alatt, míg a' fér-
je 's vadoltatott társai' kikérdeztetéssek
folyt, Bellart, a' Királyi Prokurátor,

a' kikérdeztetésen mindenkor jelen volt,
's magának a' tauuk' vallástételeikről jegy-
zéseket csinált.“

A' Titkos Memorialis' íróját
még meghatározott módon nem nevez-
ték-meg a' közönséges levelek, tsak né-
melyek erősítik, hogy Státustanácsos
Vitrolles lett volna, ki, azolia nem
tsak hogy a' Ministeriumból kizáratta-
tott, hanem egy versben már kikérdez-
tetés alá is vétetett.

Az Alsó Alsatziai Préfektus Gr.
Bouthislier, a' szüntelen szóbanfor-
go 's még is vastag homály alatt lévő
összszeszküvésre nézve, egy kerülőírást
bocsátott a' keze alá tartozó Polgármeste-
rekhez, a' melyben egy bizonyos tárgy
nemely tekintelben nem kevéssé meglepi
az Olvasók' figyelmét: — „Az előjárók-
nak így szoll a' nevezett Préfektus) kö-
telessége a' lakosokat a' magok valóságos
javokról megvilágosítani, 's az afféle ár-
talmas hírelnék, mellyek az ő boldog-
ságokkal 's tsendességekkel ellenkeznek,
az ő elméjebbe való benyomódását meg-
gátolni: melyhez képpést én meghívom az
urakat, hogy a' kormányozások alá tartozó
lakosokat tegyék figyelmesség a' Monitor-
nek idemellékelve lévő darabjában az
összszeszküvésről szóló tziikelyre. Min-
den jó Frantziának bosszankodva kel-
szemlélni azt a' mérészséget, mellyel az
mely idegen újságlevelek az egyencen-
kedés' magvát köztünk elhíntezni, 's még
Királyi Princezeink ellen is elméinkben
gyanút gerjeszteni iparkodnak, a' midőn
Olvasóinknak azon összeesküvés:öl irkál-
nak, a' melly még mostanában törvényes
megvizgáltatás alatt lévén nem lehetnek
közönséges olvasásnak tárgvak. Hogy e't
tselekszik az említett újságlevelek, annak
lehet tulajdonítani, hogy azon helylek-
nek szomszédságaikban, a' hol ezek irat-
tatnak, oly Frantziák tartózkodnak, a'
kik felől nem lehet kételkedni, hogy a'
Bourbonok' Dynastiáját (familiáját)

gyűlölik. Tudva van felőlök, hogy ők minden eszközök által iparkodnak azon, hogy valamint a' Legitimusság' princípiumát, úgy azt a' szeretetet 's mélységés tiszteletet is, mellyel a' Franciaák ezen Felsőges Személyek' eránt viseltetni tartoznak, 's a' melly szeretet és tisztelet nélkül ezen Legitimusság, mint ők kívánnák, egészen semmivé tétetne, kiölthassák. A' mi kötelességünk Uraim, tudniillik az enyim 's az Uraké, hogy meggátoljuk azt, hogy az efféle hirtelmények gyökeret ne verhessenek. — A' melly tikkelyre itt a' nevezett Préfektus az alatta lévő Polgármestereket emlékezteti, az, melyről már mi is emlékeztünk, 's a' melly által a' szóban lévő öszszeesküvésre nézve, röviden szollván, efféle principiumokat költöttek a' Journal des débats és a' Monitor az Olvasók 's Írók' elméjére: hogy bűnös-perék' dolgában soha se' kell senkít bűnösnek tartani, tsak azt, a' ki affelől meggyőztetett; hogy az ilyen dolgban semmi féle vélekedésbéli gyanunak nem kell hitelt adni, míg a' dolog világosságra nem jött; 's a' mi a' jelenlévő esetet illeti: hogy a' külső országi levelek ezen öszszeesküvés' dolgában igen igasságtalanul neveztek meg bizonyos személyeket, mint az öszszeesküvés' részeseit, oly személyeket, a' kik ellen legkissbb gyanunak helye se' lehetne, és hogy ugyan ezen írók a' Királyi Princzetek még ennél is sokkal gyűlölségsébb nyilatkozatásokkal támadván meg, ily módon nem láttatnak megesmerni azt a' tiszteleti, hűségi, engedelmisségi, 's belső szereteti érzékenységet, a' melly ezen Princzetek Király ó Felsőge' eránt lelkesíti."

Képzelní lehet, melly nagy fényességel inneplették a' Párisiak Augustus' 25-dikét, mint az ő kettős imádási tiszteletjeh' tárgyainak, Lajosnak és Henrik-

nek öszszetsatolt innépnapját. Már 24-dikben egymást érték a' Thuillériában az Udvarlók, kik között Báro Frimont Generális úr, az Alsatziában fekvő Ausztriai armáda' fő vezére 's Anglus Admirális Sidncy Smith is megnevezetnek, kik jó szerentsckivánás végett a' Királynak bemutattattak. Estvefelé 6 órakor az ágyuk megszollalván, ezeknek durrogása közben a' Király' ablakai alatt a' Párisban fekvő Reguláris és Nemzeti Regimenteknek muzsikai karjaik, 's az énekes theatrom' muzsikai karja is, tserélgetve muzsikáltak 's készítettek az örvendező szíveket a' következő napi nagy innépre. A' Király egész fámiliája által körülvetve kiállott a' folyasóra, 's véghetetlen örvendezéssel fogadtatott. A' theatromok mindenk előtt ingyen nyitva voltak. Nagyon emelte a' nép' örvendezését annak előrevaló tudása, hogy a' Király nagy számú kegyelmezések által is ditsőségségsébbíteni fogja ezen napnak fényességét. — Felviradván ezen nagyon várt nap mindenk a' tárgy' méltóságához illő pompával mentek véghez. A' Király Madámmal (Angouleme Hertzegnével, a' Monszieur menyivel), 's Hertzeg Berrynével lebótsátott fedelű hintóban ülven, déltájban indult ki a' Thuillériából. Monsieur, 's ennek mindjárt nevezett két síjai, 's az Orleansi és Bourbon Hertzegek a' hintó körül lovaglottak. Minthogy a' IV-dik Henrik innépe is a' Lajoséval öszszetsatolva ezen napon tartatott, erre nézve a' Király Marschalliformaruhába lévén öltözködve, valamint szintén a' Princzetek is, a' nevezett nagy Király' tiszteletére, mint a' kinek a' Betsület-Rend szenteltetve van, egyedül tsak ezen Rendnek ezimerével jelentek meg. A' piatzokon, hol az Udvari fényes sereg elment, a' Párisi Nemzeti őrző sereg tizenkét Legióji parádézta. A' Bastilla' piatzám által az Új-híd felé vette útját a' processió, melly hidra

a' Henrik' álló képe helyheztetve van. Ezen képpel szembe thronust állítottak fel, melly körül az alatt, míg a' Király megérkezett, a' Követségi személyek, a' sok idegen nagy emberek, 's ezek között Hertzeg Wellington a' Sz. Lélek' keresztjével ékeskedve, a' Ministerek, Marschalok, a' Korona' nagy tisztjei, 's minden egyéb oda tartozók, megérkeztek vala. Nem soká ezek után megérkezett az özvegy Orleáni Hertzegné is unokáival egygyütt. Hasonlóképpen a' Bourboni Hertzegné is. A' Király két óraker érkezett-meg, 's a' thronusra felült. A' thronus mellett jobbra a' K. Princzek, balra a' K. Princzaszszonyok telepedtek-le. A' Király leülvén 's egy jeladásra az álló kép előtt függő takaró egyszerre leesvén, a' Király, kalapjának levétele által, Háza' Lineája' fejét 's Frantziaország' attyát köszöntötte. Erre az ágyuk' dörgése, trombitaharsogás, 's a' jelenlévő sokaság' örvendő kiáltozása a' levegőt eltöltötték. Azon adakozók' biztosságának, kiknek adományából ezen állókép öntetett, Elölülőjét *Barbe-Marboát*, az Udvari fő Czeremoniárius a' Királynak bemutatván, az, ő Felségéhez beszédet intézett, 's arra ő Felsége is felelt röviden. A' talpköven, melyre a' képet helyheztetették, és a' melyet márvánnyal fognak beborítani, de még most csak márványszín vászonnal vontak vala be, ily czimirás olvastatott.

HENRICI MAGNI
OB PATERNUM IN POPULOS ANIMUM
NOTISSIMI PRINCIPIS
SACRAM EFFIGIEM
INTER
CIVILIVM FURORUM PROCELLAS
GALLIA INDIGNANTE
DEJECTAM
POST OPTATISSIMUM LUDOVICI
XVIII REDITUM
EX OMNIBUS ORDINIBUS CIVIS
AERE COLLATO

RESTITUERUNT,
NECNON ET ELOGIVM
QUOD
SIMUL CUM EFFIGIE
ABOLITUM FUERAT
LAPIDI RURSUS INSCRIBI
CURAVERUNT.

Ezen czimirást *Quatremere-de-Quincy* készítette, 's a' czimirások' 's szép tudományok' Akademiája' helybehagyásából határozták, mint emlékeztető irást ezen nevezetes állóképre. A' czeremonia után a' fegyveres seregek a' Király előtt szokott lépésekkel elmarschiroztak. A' Király a' vezéreknék 's zászlóknak köszönetéseiket, köszönettel viszzonozta. Ötóraker előbbeni pompával vissza ment a' sereg a' Thülleriába, hol a' Diána' szalájában fényes ebédhez ültek az odailők. Ebéd felett Bourbon Hertzeg tette a' Királyi Udvar' Nagy Mestere' foglaltosságait.

Ezen kettős innep' alkalmatosságával ilyen örvendetes dolgokat hirdeteltki a' Párisi Monitör: — „A' Lajos' innepé' 's a' IV-dik Henrik' képe'nek felállítására' napjár, kedves dolog 's kedves engedelem reánk nézve az, hogy kihirdelhetjük, hogy Berry Hertzegnék kétségbe nem hozattatható viselősége a' Bourbonok' Dynastiájának egy új tsemetét igér.“ — Továbbá: — „A' Királynak egy végzése által (úgy mond) melly a' mult Februárius' 6-dikán jött-lé, reménség nyujtatott vala a' fogságot szenvedő Frantziáknak a' felől, hogy az ő büntetéseik vagy egészen elengedtetnek vagy legalább megkönnyebbitetnek. Ezen határozás mostanában legelőször végrehajtatván, ő Felsége 545 szenvedőknek engedte egészen el, 145-nek pedig megkönnyebbitette büntetéseiket. Az első között 121-gyen találtattak politikai bűnösök.

Nagy Britannia.

Az Anglus Országlószeék, mint az itt következő rendelkezés bizonyítja, minden kétségen kívül való neutralitást akar tartani a Spanyolok 's az ő elpártolt plánta tartományaik között folyó hadakozásban, vagy más szókkal, nem akarja, hogy az Anglus alattvalók sem a Spanyolokat az ő elpártolt tartományaik ellen, sem ezeket azok ellen segítsék. Ezen rendelkezés a 'Kintstár' Igazgató székétől ment a 'Vámok' Igazgatószéke' Biztosaihoz Jul. 9-dikén, 's így fejezi-ki a 'Régens Princz' akaratajt: —“

„Uraim! Tudtokra adódván a' külső dolgokraügyelő Ministerium' Igazgatószékének azt, hogy különböző-különb kikötő-helyeinkben 's név szerént a' Londonban oly intézetek tétettek legyen, hogy Anglus tisztelet és katonákat szállítsanak a' Spanyol és Amériikai tartományokba az insurgensek' szolgálatjára: erre nézve szükséges leszen oly eszközöket elő vétetni a' kikötőhelyekben, hogy azon embercink, kik Spanyolországi, Amériikai, vagy egyéb akárhova való Agensek által, ezen szolgálatra reávéttettek, intettessenek-meg, hogy ők ezen tselekedetek által, mint a' Régens Princz ő K. Hertzegsége 1817-ben Nov. 27-dikén kihirdettette, a' törvényt meg fogják rontani; általjában arra nézve is illendő eszközöket kell elő venni, hogy annak a' legszorosabb neutralitásnak, melyet a' Régens Princz ezen Spanyolország 's az ő elpártolt tartományai között folyó hadakozásban tartani akar, mindenféle nemű megsértettetése, meggátoltáthassék.“

Egyéb Anglusok között, kik mostanság Amérikába az Insurgensekhez mentek, az előkelőbbek közt Lord Cochran e említettik az újságlevelekben. Ő Franciaországból B o u l o g n é b ő l indult út-

nak, 's mint mondják a' Chili béli insurgensekhez ment.

A' Ministeri Kurir arról emlékeztvén, hogy Minister L. Castlereagh is meg fog jelenni az Aacheni Congressuson, nagyon ditséri őtet, mint Státus' oszlop-emberét: — „Értésünkre csett, úgy mond, hogy Lord Castlereagh September' első hetében el fog az Aacheni Congressusra utozni. Mi olly örömmel adjuk hírül ezen dolgot Olvasóinknak, mint a' milyen örömet nekünk az a' meggyőződés okoz, hogy nem csak Angliának hanem egész Európának java felől gondoskodni fognak ezen Congressuson. A' mi nemes Lordunk a' maga Országlószeéknek méltóságát (authoritássát) semmi olly egygyezésre nem fogja oda adni (semmi olyanra nem fog reá állani, a' mi a' fennforgó környülállások' egészes politikáján nem fundálódik, ha tsakugyan feltehetnök is (de a' melynek erősítése távol legyen tőlünk), hogy ezen Felséges Gyűlésen ezen politikával ellenkező projektumok (jóvállások) tétetődjenek. Ez a' Státus' embere, ki a' Párisi első békeséget kötötte, 's azt a' Parlamentum' alsó házába vivén ott igen nyilvános helybehagyással fogadtatott; ki a' Bétsi alkudozásoknak munkájában ily nagy részt vett; 's a' ki továbbá a' maga diplomatikai munkáit az 1815-béli Novemberi kötés által megkoronázta: nem fogja azt a' nagy bizodalmat megtsalni, melyet a' közönség az ő bölcsességébe, belátási elmésségébe, 's feltételiben való állandóságába helyeztet. Mi tehát nagyon örvendünk annak, hogy hazánk' képét az Aacheni gyűlésen ő fogja viselni. Senki nem esmeri Európának mostani politikai környülállásait jobban, mint ő, — mivelhogy mind ezelő, az Öszszeszevetkezett nagy Hatalmasságok' Ministereikkel való társaságban, az ő tulajdon kezeinek munkáji valának. Az ő iparkodásainak első reszultatuma a' kü-

zönséges békesség vala; még tsak a' van hátra, hogy ezen békességet bölts egygyezések által megerössítse, melly neki nagyon kedves munkája fog Aachenben lenni, a' hova ötöt a' mi bizodal-munk 's legjobb kívánságaink fogják el-kisérni."

Nagyon jeles vagy furtsa dolog az Anglus levelekre nézve az, hogy mikép-pen szokták ezek egymást megigazítat-ni. Egy újság azt irta vala, hogy Ber-trand né Sz. Helenáról megérkezett vol-na a' Themse' torkához. De e' nem igaz, így szoll a' Kurir; Bertrandnének tsak egy szolgálója, ennek férje, 's Bonapartének egy szolgálója érkeztek meg. A' Star nevű újság ellenben ismét vagy megújítva erőssíti, hogy maga Ber-trand né érkezett meg: 's minthogy az Országlószéktől meg nem nyerhette, hogy az Anglus partra kiszállhasson, tehát Flamer nevű Gravesandi hajón tartat-lik őrizet alatt.

„Némely írónk, így szoll a' Kurir, azt hirdelik, hogy a' mi keleti Indiai Kor-mányozónk Marquis Hastings (L. Moira) onnét visszahivattatott légyen. E' tsupa költemény, és igen izetlen talál-mány az ellenkező részen lévő íróktól, annyival is inkább, hogy a' Hastings keleti Indiába lett küldtetésének nagyon hasznosok a' következései. A' mi onnét való jövedelmeink tíz esztendő alatt 8 millió font Sterlingről 18 millióra (180 millió forintra) emelkedtek. Hogy nem igaz a' felölle elterjesztett hír, az is bizonyítja, hogy a' Lordné (Hastingsné) tsak néhány napok előtt evezett-el a' fér-jéhez.“ — Erre így felel röviden a' Morning Chronicle: — „Marquis Hastingsné, a' helyett, hogy India felé clevezett volna, most is tsendesén nyugszik a' maga kastélyában Cheltenhamban.“

„A' Morning Chronicle, így szoll a' Kurir, azt mérészlé erőssíteni, hogy a' mi tengeri erőnk most nagyon gyenge

állapotban volna. Mi azt felelhetjük, bizonyos tudósítás után, ezen újságlevél-nek, hogy Nagy Britannianak tengeri ereje soha se' állott tisztességesebb lá-bon, mint most áll. Soha se' lehetett egy hadi hajós sereget, vagy nagyobb számú első rangú hadi hajókat a' ten-gerre sebesebben és könnyebben kiáll-tanunk, mint most lehetne. Nem régen minden hajójink nagy gondal megvisgáltattak, hogy mitsoda állapotban légye-nek.“

Olasz Ország.

Néhány esztendőknél előtte sokat olvastunk az Anglia és az Irlandus Catho-licusok között még máig is kérdésben lévő *Vetórol*. Ez a' kérdés onnét vette eredetét, hogy az Angliai Országlószék a' Szent Atyával való egygyezésben kiköt-ötte magának a' *Vetót*, az az, fenatar-totta azt a' hatalmat, hogy ha az Irlandi Papság valamely Püspökségre a' Pá-pa' elejébe megerössítés végett oly sze-mélyt találna terjeszteni, ki ellen az Anglus Országlószéknek méltó kifogásai lehetnének, tehát az ilyen papi személy-nek Püspökké lejendő neveztetését egy *Vetó* által megakadályoztathassa. Az Ir-landiai Catholicusok ellenben telyesség-gel meg nem akarván engedni azt, hogy a' Pápa ezen *Vetóra* nézve az Anglus Országlószék' kívánságában megegyez-zék, a' dolognak eligazítására az Irlandus Püspökök Deputáziót küldöttek Romába, 's e' mellett a' Catholicusok' biz-tossága, melly a' maga üléseit *Dublin-ban* szokta tartani, a' maga részéről egy Hayes nevű Franciscanus Atyát is ren-delt ugyan oda, a' ki 1815-ben Október 5-dikén érkezvén meg Romába, ott azolta sok viszontagságokon ment által, mint a' Szent Atyának tulajdon Bullájából, mellyet ezen dologra nézve a' folyó 1818-dik esztendőben Febr. 21-dikén a' Dublini Biztossághoz intézett, 's a' mely

ben különösen a' nevezett Atyáról ekképen szoll ő Szentsége: —

„A' mi végezetre a' Szent Ferenz Szerzetébéli Rissebb Atyafiak közzül való Pater Hayes Richardot illeti, reá nézve azeránt panaszoltatok nállam, hogy mi ötöt a' mi Státusainkból elküldöttük, holott ő arra semmi okot nem szolgáltatott volna; sőt ti azt is gondoljátok, hogy mi erre idegen (Anglus) befolyás által vétettünk volna, minthogy úgy ítéletek, hogy azok, kik az ő elküldtetését kieszközlötték, attól félték, hogy ő abban, a' mit nállunk véghez akar vinni, általunk igen könnyen meg fogna halgattatni. De ti az által, hogy így nyilatkoztattjátok ki magatokat, azt adjátok tudtunkra, hogy ezen embert nem esmeritek. Ő viszsa élt azzal a' harásásgos fogadtatással, melyre ezen városban (Romában) talált, és ő nekünk, valamint egy papi személyhez egészszen illetlen életmódja által — s valamint szintén az által is, hogy a' mi Országiasunkat részint beszédje részint elszélgészített boszszantó és rágalmazó irásai által is illetvén, sok kedvetlenséget és méltó keserüséget okozott — oly irások által, mondom, mellyek nem tsak reánk és a' Szent Székre, hanem az ő tulajdon maga Országlószékére nézve is megbántók voltak, s pedig a' mellyekkel, hogy azoknak szerzője ő légyen, mindenütt és közönségesen dítsekedett. Végezetre annyira vetemédett a' maga megátalkodottságában s feifuvalkodottságában, hogy nekünk szemtűlszembe megbántó szavakat s nyilvánásgos rágalmazásokat mérészlett mondani, annyira, hogy végezetre mi, a' nélkül hogy méltóságunkat meg ne tagadjuk, tovább nem halgathattunk. És ámbár szükséges lett volna, hogy na-

gyobb keménységgel bánnyunk velle, tsakugyan még is szeiű jámborsággal viseltettünk eránta. Tudtára adattuk neki azon tárgyakat, mellyekre nézve panaszunk volt ellene, s a' mellyek közzül némelyleket legkissebb tartozkodás nélkül megvallani nem átallott (nem félt), másokat pedig ha akart se' tagadhatott; mellyekhezképpest parantsolatot kapott, hogy fő városunkból távozzék el; midőn pedig magát ezen parantsolatunknak vakmerően ellene szegezte volna, ekkor már oly rendelést tettünk, hogy Státusainknak határaitól kivitettessék. Midőn tehát minket arra, hogy velle így bánnyunk, fontos és éppen egyéb okok indítottak, mint a' mellyeket ti gondoltatok: éppen nintsen okotok arra, hogy azon bänkodjátok, hogy mi a' Catholicusok' javának, melly előttünk ily bectses, valamelly kárt tettünk volna. Azonközben ugyan ezen ember, azolta is, hogy hazájába vissza ment, meg nem változtatta magaviseletét; minthogy mi magunk egy újságlevélben, a' melly Dublinban, a' múlt esztendőben December' 7-dik napján jött ki, oly tudósítást olvastunk, melly az ő Romába való küldtetéséről szollván, valamint az ő előbbeni irásai, úgy ez is, hazugságokkal és rágalmazásokkal van tele, s a' melyről mi itt azt a' nyilatkoztatást teszszük, hogy azt legkissebb hitekre se' kell méltóztatni. —

„Egyéberánt atyai nyájasságunk feől benneteket bizonyosokká téven, egész szívbéli Apostoli áldásunkat adjuk reátok. Költ Romában Santa Mária Maggiorénál, Febr. 21-dikén 1813-ban, Pápaságunknak tizennyoltzadik csztendejében. —“

„Pius P. P. VII.

Száz forint huszas pénzért, adtak Váltó czédulában: —
 September' 4-dikén 226 $\frac{1}{2}$ — 5-dikén 226 $\frac{3}{8}$ — 7-dikén 227 — forintot.

Hazai Dolgok és egyéb Toldalékok.

Magyar Ország.

A' Bernhárd Antal úr 's Társasága' gőzhajója, melynek Bétsben lett próbatételeiről más levelünkben emlékeztünk, e' hónap' 2-dikán Posonyhoz megérkezett. Bétsből addig három óra ba telt az útja. Eppen a' Királyhegy alá kötött-li, a' hol délelőtti 10 és 11 órákköz sok száz mindenféle rangú nézők előtt külömbkülömb próbákat tett, egy után na köttetett terehfordó hajóval, mellyen nagy sokaságú emberek ültek, a' vizen felfelé evezett, mindenféle fordulásokat tett, 's végezetre rendkívül való sebességgel ismét azon helyen termett, a' hova kiszállott vala, 's a' honnét déli 12 órá tában nagy sebességgel tovább indult, és Komárom felé folytatta útját.

Iglóról Szepes Vármegyéből így írnak: — „Nállunk a' lefolyt Augustusban többire essős napok jártak, nevezetesen 15-dikben csöve két óráig szüntelen esett mint ha töltötték volna; 22-dikben, 23-dikban, 's 24-dikben is esett, 's arra hideg következtén 's 25-dikre felderülvén, hó fedte a' Karpatus' hegyeit.

Aradról jelentik (a' Pesti Hazai levelekben), hogy Lippa mellett egy Savanyú víz forrást fedeztek fel, mellyet T. Csutor Fő Bíró úr kövel kirakaltott. Ezen egésség forrása Aug. 15-dikén sok Uri Vendégek jelenlétében a' köz haszonra felszenteltetett. Reményljük, hogy a' Tudós Orvosok ennek alkotó részeit, 's hasznait nem sokára közönségessé teszik. —

Elegyes Dolgok.

A' Lisboai tudósítások szerint a' S. Sebastian nevű Portugallus lineahajó, melly a' Leopoldina Cs. Fő Hertzegasszony 's mar most Portugallia,

Algarbia 's Brasilia egygyesült Országok Koronaörökösének Hitvese' volt Fő Ultrarimesternéjét *Künberg* Grófnét, Ultrari Dámáját *Sarentheim* 's *Lodron* Grófnékat, 's Követségi Gavallérokat, Eltz, Pálffy, és Krasicki Gróf urakat, Brasiliából vissza hozta, 68 napokig tartott útazás után Julius' 30-dikán a' Lisboai öbölbe szerentsésen megérkezett. A' nevezett Gavallérok 's fő aszszonyságok 10 vagy 12 napokig *Lisbonában* mulatni, 's idejeket a' környéknek és egyéb nevezetességeknek megnézegetésével töltöni, 's azután útjokat ugyan azon hajón Livornó felé venni szándékoztak.

Angliában Manchesterben a' fabrikák' dolgosairól már rég írják, hogy a' fabrikákat oda hagyván csoportosan le 's fel sétálnak, 's leghiszebb munkát se' tesznek, így akarván a' fabrikák' tulajdonosait arra kényszeríteni, hogy munkájok bérét neveljék. Az a' kérdés fordult elő, hogy miből él ez a' sok száz vagy ezer szegény munkás, mert most nem hallatott, hogy valami erőszakra vagy pusztításra vetemedtek volna. Most már kivülágosodott a' dolog és ennyiben áll: Nehány esztendő előtt az Asthoni fabrikás munkások rebelláltak volt a' fabrikatulajdonosok ellen, 's ekkor, hogy elhessenek, a' Manchesteriek adtak volt nékiek költsön 23,000 font Sterlingeget: most meg a' Manchesteriek támasztván az Uraik ellen, az Asthoniak fizetik nékiek vissza, idő szakaszokban, a' költsön adzott summát. Így történt, hogy alkor az Asthoniak megélhettek, 's most a' Manchesteriek élhetnek, munka nélkül. A' czélzás ugyan, melyre néve egymást segítik, nem ditséretes: de bizonyosságul szolgál arra, hogy melly nagymértékben uralkodjék Angliában az egygyetértés' lelke még a' legalatsonyabb sorsú emberek közt is.